

Adroddiad i	Y Pwyllgor Archwilio	
Dyddiad	21 Medi 2026	
Swyddog Arweiniol	Helen MacArthur, PSTC	
Swyddog Cyswllt	Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael	
Pwnc	Datganiad Cyfrifon Blynnyddol 2025/26	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r Datganiad Cyfrifon Archwiliedig ar gyfer 2025/26 yn ogystal ag Adroddiad Archwilio Cyfrifon ISA 260 Archwilio Cymru i'w hadolygu a'u cymeradwyo, yn dilyn y dirprwyad gan yr Awdurdod Tân ac Achub ar 20 Gorffennaf 2026. Mae'r adroddiad hefyd yn cyflwyno canfyddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru, sy'n bwriadu cyhoeddi barn archwilio ddiamod.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Cyflwynwyd drafft o'r Datganiad Cyfrifon i Archwilio Cymru ar 28 Mai 2026. Cwblhaodd Archwilio Cymru ei archwiliad ac mae'n bwriadu cyhoeddi barn archwilio ddiamod ar ôl cymeradwyo'r cyfrifon a llofnodi'r Llythyr Cynrychiolaeth.
- 3 Ar 20 Gorffennaf 2026, dirprwyodd yr Awdurdod Tân ac Achub awdurdod i'r Pwyllgor Archwilio a'r Panel Gweithredol gymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon Archwiliedig terfynol ar ôl cwblhau'r broses archwilio allanol.
- 4 Mae adroddiad ISA 260 Archwilio Cymru ynghlwm yn Atodiad 2. Mae nifer fach o ddiwygiadau o ran datgelu a chyflwyniad wedi'u hymgorffori yn y Datganiad Cyfrifon terfynol, ynghyd ag un camddatganiad heb ei gywiro (£90k) sy'n ymwneud ag amseru cydnabyddiaeth gwariant. Nid yw Archwilio Cymru wedi nodi unrhyw bryderon sylweddol o ran llywodraethiant neu adrodd ariannol.
- 5 O dan y trefniadau diwygiedig y mae Llywodraeth Cymru wedi cytuno arnynt, rhaid i'r Datganiad Cyfrifon Archwiliedig gael ei gymeradwyo erbyn 30 Medi 2026.

ARGYMHELLION

6 Argymhellir bod yr Aelodau yn:

- i) **Nodi'r sefyllfa a'r perfformiad alldro archwiliedig fel y manylir yn eu cylch yn Datganiad Cyfrifon 2025/26 (Atodiad 1);**
- ii) **Nodi adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n cadarnhau barn archwilio ddiamod (Atodiad 2);**
- iii) **Cymeradwyo'r llythyr cynrychiolaeth arfaethedig (Atodiad 2); ac yn**
- iv) **Cadarnhau'r argymhelliad i gymeradwyo Datganiad Cyfrifon terfynol 2025/26 wedi'i archwilio.**

YSTYRIAETH GAN BWYLLGORAU ERAILL

7 Cyflwynwyd y Datganiad Cyfrifon heb ei archwilio ar gyfer 2025/26 i'r Pwyllgor Archwilio a'r Panel Gweithredol ar 15 Mehefin 2026 ac i'r Awdurdod Tân ac Achub ar 20 Gorffennaf 2026. Ers hynny, mae'r Awdurdod Tân ac Achub wedi dirprwyo'r awdurdod i gymeradwyo'r cyfrifon archwiliedig terfynol i'r Panel Gweithredol, yn dilyn craffu gan y Pwyllgor Archwilio. Mae'r ddirprwyaeth hon yn amodol ar sefyllfa lle nad oes diwygiadau pwysig yn deillio o'r broses archwilio.

CEFNDIR

- 8 Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod baratoi a chyhoeddi datganiad cyfrifon yn flynyddol. Mae'r amserlenni cyn Covid a ragnodir o fewn y Rheoliadau'n ei gwneud yn ofynnol i ddatganiad cyfrifon drafft gael ei gyhoeddi erbyn 31 Mai, gyda dyddiad cau archwilio ar 31 Gorffennaf bob blwyddyn.
- 9 Cadarnhaodd Llywodraeth Cymru, yn dilyn ymgynghoriad â Chymdeithas Trysoryddion Cymru ac Archwilio Cymru, y dylid paratoi'r datganiad cyfrifon drafft ar gyfer 2025/26 erbyn 30 Mehefin 2026 fan bellaf, ac y dylid archwilio'r datganiad cyfrifon erbyn 30 Medi 2026.
- 10 Ardystiwyd y Datganiad Cyfrifon drafft gan Drysorydd yr Awdurdod ar 28 Mai 2026 ac fe'i cyflwynwyd i Archwilio Cymru. Mae'r datganiad cyfrifon drafft wedi bod yn destun archwiliad allanol ac mae atodiad 1 yn cynnwys y fersiwn archwiliedig terfynol.

GWYBODAETH

ARCHWILIAD O'R DATGANIADAU ARIANNOL

- 11 Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru yn gyfrifol am roi barn ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o berfformiad a sefyllfa ariannol yr Awdurdod am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2026.
- 12 Wrth gyflawni'r gwaith archwilio, nid yw Archwilio Cymru yn ceisio darparu sicrwydd absoliwt. Yn hytrach, mae'n ystyried a oes materion arwyddocaol a allai gamarwain rhywun sy'n darllen y cyfrifon. Pan nodir gwall neu gamddatganiad, bydd Archwilio Cymru yn ystyried a oes angen diwygio.
- 13 Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru yn bwriadu cyhoeddi barn archwilio ddiamod, gan gadarnhau bod y datganiadau ariannol yn cyflwyno darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol yr Awdurdod a'u bod wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r safonau deddfwriaethol a chyfrifyddu perthnasol. Mae'r adroddiad archwilio llawn wedi'i gynnwys yn Atodiad 2, ac mae'r materion canlynol wedi'u hamlygu.
- 14 Yn ystod yr archwiliad o Ddatganiad Cyfrifon Blynnyddol 2025/26, nododd Archwilio Cymru nifer fach o ddiwygiadau y cytunodd y rheolwyr arnynt ac fe'u hymgorfforwyd yn y Datganiad Cyfrifon terfynol. Mae manylion y diwygiadau hyn wedi'u nodi yn adroddiad ISA 260 Archwilio Cymru sy'n atodedig.
- 15 Canfuwyd un camddatganiad heb ei gywiro yn ystod yr archwiliad. Roedd yn ymwneud â rhagdalau anfonebau gwerth cyfanswm o £90k a ddylai fod wedi'u cynnwys yn 2025/26, er y bydd y gwariant yn cael ei wneud yn 2026/27. Nid yw hyn yn cael ei ystyried yn gamddatganiad o bwys.
- 16 Cafodd materion a godwyd gan y fîm archwilio eu datrys mewn cydweithrediad â swyddogion, gan arwain at set o ddatganiadau ariannol sy'n cydymffurfio'n llawn â'r safonau cyfrifyddu perthnasol.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r adroddiad hwn yn cysylltu ag amcanion llesiant tymor hir yr Awdurdod. Mae cyllid ar gyfer Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) o fudd i gymunedau Gogledd Cymru ac yn sicrhau bod digon o fuddsoddiad mewn seilwaith i alluogi'r gwasanaeth i ddarparu ymatebion brys a gwaith atal ymhell i'r dyfodol.
Cyllideb	Mae'r gyllideb yn cael ei phennu bob blwyddyn yn unol â darpariaeth arfaethedig y gwasanaeth sy'n cynnwys ymateb brys a gwaith atal.
Cyfreithiol	Mae'n ofynnol yn gyfreithiol i'r Awdurdod lunio'r Datganiad Cyfrifon yn unol â'r safonau rhagnodedig.
Staffio	Mae rheolaeth ariannol effeithiol yn cefnogi strategaeth hirdymor y gweithlu i sicrhau y gall yr Awdurdod gyflawni ei gyfrifoldebau.
Cydraddoldebau/ Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Dim
Risgiau ac Ansicrwydd	Mae incwm a gwariant yn cael eu monitro'n agos er mwyn sicrhau bod unrhyw achosion o wro o'r gyllideb a gymeradwywyd yn cael eu canfod a'u hadrodd yn briodol i'r Aelodau.